

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE A ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ 2017-2020

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
A SERVICIILOR SOCIALE A
ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ
2017-2020**

Capitolul I: Considerații generale

1. Considerații generale

Ca urmare a modificărilor intervenite în nevoile sociale ale populației orașului și în legislația națională în domeniul asistenței sociale, este necesară crearea unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul orașului Târgu Neamț din județul Neamț, pentru perioada 2017-2020 și a unui Plan de intervenție elaborat în conformitate cu aceasta.

Obiectivul acestei strategii îl reprezintă dezvoltarea serviciilor de asistență socială prin asigurarea aplicării politicilor sociale din domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități în vederea asigurării de servicii sociale de calitate care să aibă o abordare integrată a nevoilor, în relație cu situația economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al beneficiarilor. Prin aplicarea strategiei se vrea creșterea calității vieții copiilor și persoanelor aflate în situații de risc urmărindu-se ca toate serviciile să respecte standardele naționale prevăzute prin reglementări legale. Rolul familiei în creșterea, îngrijirea și educarea copilului, în asistența persoanei cu handicap, a persoanei vârstnice sau a oricărei alte persoane aflată în situație de risc de excludere socială și faptul că eforturile societății trebuie îndreptate în direcția întăririi și susținerii familiei în asumarea responsabilităților este primordial.

Direcția de Asistență Socială a orașului Târgu Neamț își asumă obligația de a organiza și acorda serviciile sociale ce-i revin în sfera de atribuții și competențe, precum și de a planifica dezvoltarea acestora, în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost/beneficiu.

Strategia prezintă stabilește cadrul general al direcțiilor de acțiune pentru crearea unui sistem real și eficient de servicii sociale în interiorul căreia planurile de acțiune locale și strategiile proprii ale furnizărilor de servicii sociale se vor dezvolta.

2. Definiție

Serviciile sociale sunt definite ca reprezentând „activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și a celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții”.¹

3. Scopul

Scopul prezentei strategii este de a permite persoanelor, grupurilor și colectivităților să-și rezolve dificultățile pe care le întâmpină în cadrul procesului de adaptare la o societate în permanentă evoluție urmând a fi identificate cauzele care pot duce la afectarea echilibrului de funcționare socială și să acționeze pentru a ameliora condițiile economice și sociale ale categoriilor vizate.

4. Furnizarea serviciilor sociale

Sistemul National de servicii sociale este reglementat prin Legea Asistenței Sociale nr.292/2011. Acest cadru legal definește serviciile sociale ca fiind activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și a celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterea calității vieții.²

În România toți furnizorii de servicii sociale (publici și privați) trebuie să fie acreditați conform legislației în vigoare. Furnizorii de servicii sociale privați pot fi de tip non-profit, persoane fizice sau operatori economici, conform prevederilor Legii Asistenței Sociale nr.292/2011. Un furnizor poate organiza și gestiona mai multe unități de asistență socială, iar la nivelul unui astfel de unități pot fi furnizate mai multe tipuri de servicii sociale primare și/sau specializate.

La nivelul județului Neamț furnizorii de servicii sociale sunt: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului, Direcțiile de Asistență Socială, Serviciile Publice de Asistență Socială din cadrul primăriilor, organizații nonguvernamentale, biserică, persoanele fizice autorizate în condițiile legii. Aceste entități au demarat activități și proiecte care au dus la dezvoltarea serviciilor de asistență socială în beneficiul persoanelor defavorizate.

¹ Legea nr. 292/20.12.2011

² idem

Directia de Asistenta Sociala este furnizor public de servicii specializate de la nivelul orasului Targu Neamt, ofera urmatoarele servicii sociale :

- servicii de asistenta si suport pentru asigurarea nevoilor de baza ale beneficiarilor
- servicii crestere, ingrijire și de educatie antepreșcolară, servicii de hrană, servicii medicale , asigurate de Creșa nr.1 Tg. Neamț;

Principalele funcții ale serviciului social Centru De Primire În Regim de Urgență Pentru Persoanele fără Adăpost "Sfânta Teodora" sunt următoarele:

- *de furnizare a serviciilor sociale de interes public general/local ,prin asigurarea următoarelor activități*
 - găzduirea pe perioadă determinată
 - îngrijire medicală,educație pt. sănătate
 - hrană trei mese pe zi
- *de informare a beneficiarilor ,potențialilor beneficiari ,autorităților publice si publicului larg despre domeniul său de activitate, prin asigurarea următoarelor activități ;*
 - sprijin în întocmirea actelor de identitate și a altor acte și drepturi în conformitate cu legile în vigoare
 - intermedierea în condițiile legii a internării în cămine care acordă asistență medicală și psihologică;
 - sprijin în întocmirea dosarelor de solicitare a ajutorului social sau de urgență la cantina socială pentru încadrarea în gradul de handicap
 - elaborarea de rapoarte de activita
- *de promovare a drepturilor beneficiarilor și a unei imagini pozitive a acestora de promovarea a drepturilor omului în general precum și de prevenire a situațiilor de dificultate în care pot intra categoriile vulnerabile din care fac parte persoanele beneficiare,potrivit scopului acestuia prin asigurarea următoarelor activități*
 - beneficiarii sunt tratați cu respect și nu sunt supuși unor tratamente discriminatorii
 - beneficiarii au dreptul la liberă exprimare în condițiile prezentului Regulament.
 - beneficiarii au dreptul la corespondență pe perioada cazării în centru
 - beneficiarii au dreptul de a face demersuri pentru integrare în muncă
- *de asigurare a calității serviciilor sociale prin realizarea următoarelor activități*

- realizarea de evaluări periodice a serviciilor prestate;
- întocmirea unui plan de intervenție și acțiuni;
- monitorizare și post monitorizare;
- *de administrare a resurselor financiare ,materiale și umane ale centrului prin realizarea următoarelor activități*
 - beneficiarii au la dispoziție camere curate dotate cu mobilierul necesar
 - centrul asigură asistență medicală și medicamente în caz de necesitate
 - centrul asigură beneficiarilor un spațiu comun de recreere și socializar

Capitolul II- CONTEXTUL ELABORARII STRATEGIEI

Contextul european

La elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a orașului Tg. Neamț,am luat în considerare, ca instrument orientativ Strategia Europa 2020 (Anexa 1) care în domeniul social, se bazeaza pe urmatoarele obiective principale:

- ” 75% din populatia cu vârsta cuprinsa între 20 si 64 de ani ar trebui sa aiba un loc de munca;
- 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare
- rata abandonului scolar timpuriu ar trebui redusa sub nivelul de 10% si cel puțin 40% din generatia tânara ar trebui sa aiba studii superioare;
- numarul persoanelor amenintate de saracie ar trebui redus .”

Aceste obiective sunt in stransa legatură. Fiecare stat membru adaptează strategia Europa 2020 la situatia sa specifica, propunând ca aceste obiective ale UE sa fie transpuse în obiective si traiectorii nationale. Platforma Europeana pentru combaterea saraciei si a excluziunii sociale: "un cadru european pentru coeziune sociala si teritoriala"- 2010, constituie instrumentul de sprijin pentru obiectivele sociale ale UE si Strategiei Europa 2020, având ca scop promovarea si concentrarea actiunilor în jurul tinte europene de combatere a saraciei, mobilizarea de noi actori si consolidarea angajamentului politic. Documentul promoveaza o abordare integrata a luptei împotriva saraciei, bazate pe 5 domenii de actiune, dupa cum urmeaza:

1. Abordarea integrată a politicilor de incluziune pentru:

- creșterea accesului la ocupare și asigurarea protecției sociale și accesului la serviciile esențiale;
- elaborarea de politici educationale pentru tineri și integrarea migrantilor.

2. Utilizarea mai eficientă a fondurilor structurale prin :

- ghidarea resurselor necesare către incluziunea socială;
- facilitarea accesului la finanțare, pentru organizațiile mici și grupurile care se confruntă cu dezavantaje multiple.

3. Promovarea inovării sociale în scopul asigurării unei expertize europene în:

- definirea de principii comune în elaborarea, implementarea și evaluarea experimentelor sociale;
- utilizarea instrumentelor financiare existente, pentru a sprijini inovarea și experimentarea socială.

4. Realizarea de parteneriate efective cu societatea civilă și sprijin pentru economia socială, prin:

- adaptarea cadrului legal și administrativ al UE în vederea consolidării potențialului economic
- susținerea sectorului economiei sociale pentru stimularea implicării societății civile, cooperarea cu partenerii sociali și sprijinirea dezvoltării economiei sociale.

5. Accelerarea procesului de coordonare a politicilor la nivelul statelor membre prin:

- asumarea țintei de reducere a sărăciei care va îmbunătăți angajamentul politic și va responsabiliza statele membre în acest sens.

Context național

La nivel național, la elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a orașului Tg. Neamț, am luat în considerare țintele valorice ale României pentru obiectivele Strategiei Europa 2020, în domeniul social:

Rata de ocupare asumată de România trebuie să ajungă la 70% pentru grupa de vârstă 20 – 64 până în anul 2020. Măsurile vizate în acest sens sunt grupate pe 4 direcții de acțiune:

- creșterea calității serviciilor de ocupare, dezvoltarea parteneriatelor cu instituții de învățământ, furnizori de servicii de ocupare și formare,
- asigurarea unei interacțiuni eficiente între sistemul de asistență socială și cel de ocupare,

- consolidarea competentelor profesionale ale fortei de munca prin stimularea formării profesionale continue ,
- integrarea pe piața muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, a tinerilor și a femeilor vulnerabile social.

În domeniul educație, România își propune dezvoltare pe doi piloni:

- reducerea ratei parasirii timpurii a școlii de până la 11,3% în 2020 prin:

- a) Asigurarea accesului egal la educație și formare profesională;
- b) Asigurarea calității și creșterea eficacității sistemului național de învățământ;
- c) Asigurarea unui sistem de educație echitabil, stabil, predictibil și sustenabil;
- d) Stimularea învățării pe tot parcursul vieții
- e) Deschiderea școlii spre comunitate și mediul de afaceri și dezvoltarea de parteneriate cu toți actorii interesați.

- creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară prin:

- a) asigurarea calității și stimularea excelenței în învățământul superior;
- b) finanțarea sistemului de învățământ superior în funcție de performanță prin concentrarea resurselor și prioritizarea investițiilor;
- c) deschiderea universităților spre societate și dezvoltarea de parteneriate cu mediul economic și social;
- d) creșterea gradului de participare a tinerilor din grupurile defavorizate în programe de pregătire de nivel universitar și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin programe la nivel postliceal și universitar.³

Cât privește **incluziunea socială** și reducerea sărăciei se vizează reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială cu 580.000 persoane până în anul 2020 prin următoarele măsuri:

- revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fie garantat un venit minim oricărui cetățean
 - sprijinirea focalizată a familiilor sărace
 - dezvoltarea serviciilor sociale destinate creșterii calității vieții persoanelor ce aparțin grupurilor vulnerabile
 - crearea cadrului adecvat în vederea facilitării accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii
 - dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii sociale
 - îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate a persoanelor ce aparțin grupurilor vulnerabile.
- *la strategie locală*.⁴

³ STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT TERȚIAR 2015 - 2020

Contextul județean

La nivelul județului Neamț funcționează mai multe Direcții de Asistență Socială, care oferă servicii de de informare, identificare, evaluare, orientare socială, consiliere juridică și socială, mediere socială, sprijin de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză, etc, pentru diferite categorii de locuitori ai județului expuși riscului de excluziune socială: persoane cu boli cronice, persoane cu handicap, delicvenți, persoane supuse violenței în familie, familii aflate în situații de dificultate, copii supuși riscului de separare de părinți, persoane aflate în situație de sărăcie extremă, etc.

Obiectivul general îl reprezintă realizarea la nivel județean a unui ansamblu de măsuri, programe, activități de asistență socială profesionalizate, servicii specializate de protejare a persoanelor, grupurilor și comunităților cu probleme speciale (motive de natură economică, fizică, psihică sau socială), aflate în dificultate, care nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace și eforturi proprii, un mod normal și decent de viață, găsiindu-se în imposibilitatea de a-și dezvolta propriile capacități și competențe pentru integrarea socială.

Obiectivele Direcției de Asistență Socială la nivel județean sunt:

- Constituirea unei bănci de date sociale pentru persoane și familii aflate în stare de risc social;
- Acordarea de servicii sociale;
- Instituirea unor programe speciale de integrare socială a persoanelor aflate în stare de risc social;
- Îmbunătățirea nivelului de informare a persoanelor vârstnice izolate social la domiciliu, asupra repturilor acestora și cu privire la serviciile oferite de organizațiile și instituțiile specializate;
- Asigurarea sprijinului pentru persoane vârstnice prin realizarea unei rețele eficiente de îngrijitori la domiciliu pentru aceștia;
- Asigurarea de asistență socio-medicală și juridică, de grup sau individuală persoanelor, familiilor sau comunităților aflate în stare de risc social;
- Îmbunătățirea serviciilor și dezvoltarea de proiecte noi în domeniul asistenței și protecției sociale comunitare;
- Identificarea grupurilor țintă aflate în stare de risc social și stabilirea de servicii sociale pentru acestea;⁵

⁴ Anexa 1 din STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR ROMÂNI APARTINÂND MINORITĂȚII ROME PENTRU PERIOADA 2014-2020

⁵ **Obiectivele Direcției de Asistență Socială la nivel județean**

- Stabilirea cursurilor de formare profesională, participarea angajaților/ funcționarilor la aceste cursuri, precum și urmărirea criteriilor de performanță la angajați/ funcționari;

Capitolul III.Principii și valori

Strategia se bazează pe respectarea următoarelor principii și valori :

1. **Principiul solidarității sociale**, potrivit căruia comunitatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate.

Valori ale principiului solidarității sociale:

- a. Participare, potrivit căreia beneficiarii sunt implicați activ la realizarea programelor individualizate în funcție de necesitățile lor.
- b. Transparență, potrivit căreia administrațiile publice centrale și locale asigură stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor.

2. **Principiul universalității**, principiu potrivit căruia fiecare persoană are dreptul la asistentă socială, în condițiile prevăzute de lege;

Valori ale principiului universalității:

- a. Nediscriminare, potrivit căreia accesul la drepturile de asistentă socială se realizează fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boala cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
- b. Egalitate de șanse, potrivit căreia beneficiarii, fără nici un fel de discriminare au acces în mod egal la protecția socială.
- c. Echitatea, conform căreia persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi beneficiază de drepturi egale.

3. **Principiul subsidiarității**, potrivit căruia comunitatea locală sau asociativă și, complementar, statul intervin în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale.

Valori ale principiului subsidiarității:

- a. Complementaritate și abordare integrată, potrivit căreia serviciile sociale sunt corelate în funcție de nevoile beneficiarilor și acordate printr-o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul educațional, economic, cultural, de sănătate, etc..
 - b. Eficacitate și eficiență, potrivit căreia serviciile sociale au în vedere programarea fiecărei activități și fiecărui obiectiv pentru obținerea celui mai bun rezultat pentru beneficiar, prin respectarea celui mai bun raport cost- beneficiu din resursele publice.
4. **Principiul respectării drepturilor și a demnității umane**, potrivit căruia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi este respectat statutul individual și social precum și dreptul la intimitate și protective.

Valori ale principiului respectării drepturilor și demnității umane:

- a. Respectarea dreptului la autodeterminare și la libera alegere, potrivit căreia beneficiarul, sau reprezentantul legal al acestuia, are dreptul de a face propriile alegeri cu privire la serviciile sociale întreprinse cât și dreptul de a alege furnizorii de servicii.
 - b. Confidențialitatea, prin care beneficiarului i se păstrează dreptul ca informațiile asupra datelor personale și cele referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află să fie cu caracter particular.
5. **Principiul parteneriatului**, potrivit căruia autoritățile administrației publice locale și centrale, instituțiile de drept public și privat, structurile asociative, precum și instituțiile de cult recunoscute de lege cooperează în vederea acordării serviciilor sociale.

Valori ale principiului parteneriatului:

- c. Proximitatea, conform căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar pentru a asigura facilitarea accesului.
- d. Competitivitatea, prin care furnizorii de servicii sociale publici și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor oferite.

6. **Principiul abordării individuale**, potrivit căruia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare a fiecărui individ.

Valori ale principiului abordării individuale

- b. Focalizarea, potrivit căreia beneficiile de asistență socială se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane
- c. Activizarea și unicitatea potrivit cărora măsurile de asistență socială au ca obiectiv creșterea calității vieții beneficiarilor corelate cu nevoile individuale⁶

Capitolul IV-GRUPURILE ȚINTĂ ALE STRATEGIEI

Conform Legii Nr. 292/ 2011 Legea asistenței sociale ”grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială; ” În art. 30 , a Legii Nr. 292/ 2011 -Legea asistenței sociale se specifică categoriile de beneficiari, ai serviciilor sociale;

Categoriile de beneficiari cărora Direcția de Asistență Socială a orașului Tg. Neamț sunt:

- A. Copii și familii aflate în dificultate;*
- B. Persoanele cu dizabilități;*
- C. Persoane defavorizate de etnie romă;*
- D. Persoane fără adăpost;*
- E. Persoane vârstnice*
- F. Alte persoane în situații de risc social*

A. Copiii și familiile aflate în dificultate identificate sunt:

- a) tineri provenind din sistemul de protecție a copilului;

⁶ Legea 292/20.12.2011

- b) familii monoparentale;
- c) familii tinere;
- d) copii separați de părinți sau cu risc de separare; copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;
- e) victimele violenței în familie; copiii străzii.

În sensul Legii nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului termenii:

___ - Copil este "persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii";

-Familia reprezintă "părinții și copiii acestora", sau familia extinsă alcătuită din "rudele copilului, până la gradul IV inclusiv", sau familia substitutivă alcătuită din "persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii";⁷

Problemele sociale ale copiilor și familiilor aflate în dificultate sunt:

- a. lipsa locuinței;
- b. familii cu climat social defavorabil;
- c. abandonul școlar și delincvența juvenilă;
- d. lipsa actelor de identitate;
- e. dificultăți în găsirea unui loc de muncă;
- f. probleme de sănătate;
- g. abandonul școlar și delincvența juvenilă;
- h. dificultăți în obținerea unor drepturi.

B. Persoane cu handicap (minori sau adulți)

Problemele sociale ale persoanelor cu handicap sunt:

- a) lipsa locurilor de muncă protejate;

⁷ În sensul Legii nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

- b) lipsa serviciilor specializate; atitudinea discriminatorie a societății;
- c) absența suportului pentru familia care are în întreținere persoana cu handicap;
- d) lipsa centrelor rezidențiale de zi, specializate pe tipuri de handicap.
- e) accesibilitatea, inclusiv în propria locuință;
- f) situația materială precară;

În sensul Legii nr. 448 din 6 decembrie 2006 (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap ”sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale.”

C. Problemele sociale ale persoanelor defavorizate de etnie romă sunt:

- a) sărăcia; mentalitatea romilor cu privire la muncă și educație;
- b) sănătate; familii dezorganizate;
- c) lipsa actelor de identitate;
- d) dificultate în obținerea unui loc de muncă din cauza lipsei calificării;
- e) condiții improprii de locuit; delincvență.

"Grupurile etnice grupuri sociale cu tradiții culturale comune care au sentimentul identității ca sub grup în cadrul societății dominante. Membrii acestor grupuri diferă de ceilalți membri prin anumite trăsături culturale specifice: limba distinctivă, religie, tradiții folclorice (obiceiuri, îmbrăcăminte), tradiții culturale, comportament sau mod de viață. Ceea ce e specific și important e sentimentul identității și autoaprecierea lor ca fiind diferiți de majoritate, conștientizând deosebirea dintre noi-imaginea de sine și ei-imaginea celorlalți; trăind de obicei fie datorită impunerii grupului dominant, fie datorită alegerii lor, în anumite zone sau cartiere periferice."

D. Persoane fără adăpost: cerșetori, tinerii proveniți din instituțiile de ocrotire socială, adulții fără locuință.

Probleme sociale ale persoanelor fără adăpost sunt:

- a) lipsa locuințelor;
- b) lipsa locurilor de muncă;
- c) sănătate precară; lipsa educației;
- d) dependența de alcool și de droguri;
- e) lipsa de informare; neacceptarea situației în care se află.

Persoanele fără adăpost ”reprezintă o categorie socială formată din persoane singure ori familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar-economic, juridic ori din cauza unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere ori sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de 2 luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință”⁸

E. Problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt:

- a) sănătatea precară;venituri mici în raport cu necesitățile;
- b) izolare, singurătate;capacitatea scăzută de autogospodărire;
- c) absența suportului pentru familia care are în îngrijire un vârstnic dependent;
- d) un număr insuficient de locuri în Centrele de asistență medico-socială din județ;nevoi spirituale;lipsa locuinței.

Persoanele vârstnice, sunt acele persoane care au împlinit vârsta de 65 de ani.

F. Alte persoane în situații de risc social

1.Victimele violenței în familie. În sensul *Legii nr. 25 din 9 martie 2012* privind modificarea și completarea *Legii nr. 217/2003* pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, victimele violenței în familie sunt membri de familie asupra cărora se răsfrânge ”orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare ori de apărare, manifestată fizic sau verbal”, săvârșită de un alt membru de familie, ”care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate”

2.Persoanele cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.

3.Victimele traficului de persoane, ”Victima traficului de persoane reprezintă persoana fizică, subiect pasiv al faptelor de amenințare, violență sau al altor forme de constrângere, răpire, fraudă, înșelăciune și abuz de autoritate, indiferent dacă participă sau nu în procesul penal în calitate de parte vătămată”

⁸ Legea 292/2011

4. Persoanele private de libertate – conform legii 275/2006 sunt persoanele pentru care instanța de judecată a dispus print-o hotărâre judecătorească de condamnare rămasă definitivă, executarea unei pedepse privative de libertate

5. Persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune - persoane care au săvârșit infracțiuni și pentru care instanța de judecată a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei închisorii ori minori pentru care instanța de judecată a dispus măsura educativă a libertății supravegheate.

6. Șomeri de lungă durată, sunt persoanele care sunt șomeri „pe o perioadă mai mare de 12 luni, în cazul persoanelor cu vârsta de minimum 25 de ani și pe o perioadă de 6 luni, în cazul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 16 ani și până la împlinirea vârstei de 25 de ani”, conform Legii 76/2002 (*actualizată*) privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.⁹

Capitolul V - Tipuri de servicii sociale

Serviciile sociale sunt servicii de interes general și se organizează în structuri diverse, în funcție de specificul activităților derulate și de nevoile particulare ale fiecărei categorii de beneficiari. Serviciile sociale au caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia.

Tipurile de servicii sociale identificate la nivelul orașului Târgu Neamț care vor fi acordate beneficiarilor cuprinși în Grupul țintă, în intervalul 2016-2020, sunt:

- a) **După scopul serviciului:** servicii de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale persoanei, servicii de îngrijire personală, de recuperare/reabilitare, de inserție/reinserție socială etc.;
- b) **După categoriile de beneficiari:** servicii sociale destinate copilului și/sau familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost,

⁹ Legea 76/2002
legea 275/2006
Legea nr. 25 din 9 martie 2012
Legea nr. 217/2003

persoane cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc., persoanelor cu afecțiuni psihice, persoanelor din comunități izolate, șomerilor de lungă durată, precum și servicii sociale de suport pentru aparținătorii beneficiarilor;

c) După regimul de asistare:

c1) servicii sociale cu cazare, pe perioadă determinată sau nedeterminată: centre rezidențiale, locuințe protejate, adăposturi de noapte etc.;

c2) servicii sociale fără cazare, centre de zi, centre și/sau unități de îngrijire la domiciliu, cantine sociale, servicii mobile de acordare a hranei;

d) După locul de acordare serviciile sociale se asigură:

d1) la domiciliul beneficiarului;

d2) în centre de zi;

d3) în centre rezidențiale;

d4) la domiciliul persoanei care acordă serviciul;

d5) în comunitate;

e) După regimul juridic al furnizorului serviciile sociale pot fi organizate ca structuri publice sau private;

f) După regimul de acordare, în regim normal și regim special:

f1) servicii acordate în regim de accesare, contractare și documentare uzuale;

f2) servicii acordate în regim special cu eligibilitate și accesibilitate extinsă, care vizează măsurile preventive care se oferă în regim de birocrație redusă și un set de servicii sociale, care vor fi accesate de beneficiar doar în condițiile păstrării anonimatului;¹⁰

COMPONENTELE ȘI DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ALE STRATEGIEI

" Serviciile de asistență socială și protecție specială a persoanelor aflate în imposibilitatea de a-și exercita drepturile și obligațiile legale (copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane de etnie romă, etc) necesită stabilirea unor direcții clar definite în concordanță cu standardele europene.

¹⁰ Capitolul III din Legea nr 292/2011

Prezenta strategie definește viziunea spre care tind furnizorii publici și privați de servicii sociale pe baza unui plan operațional pentru implementarea strategiei pe perioada 2016-2020, care vizează:

- crearea unui sistem comprehensiv și eficient de servicii sociale la nivel orașului capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile și creșterea calității vieții persoanei;
- modelarea unei societăți active, a unui mediu comunitar sigur, responsabil și solidar, apt să dezvolte măsuri de protecție adecvate pentru persoanele dezavantajate;
- dezvoltarea serviciilor sociale orientate spre promovarea autonomiei persoanelor vulnerabile și creșterea capacității acestora de integrare socială;
- diversificarea serviciilor sociale pentru copii și persoanele adulte vulnerabile din punct de vedere social;
- accesibilizarea și adaptabilizarea serviciilor sociale prin deschiderea lor către comunitate și implicarea comunității în furnizarea de servicii;
- accesibilizarea și adaptabilizarea serviciilor sociale prin deschiderea lor către comunitate și implicarea comunității în furnizarea de servicii;

Astfel, prin implementarea prezentei strategii se va asigura creșterea calității vieții copilului și a persoanelor adulte vulnerabile din punct de vedere social, urmărindu-se ca toate serviciile oferite pentru aceste categorii de persoane, să respecte standarde minime prevăzute prin reglementări legale, care să fie verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar. Pe de alta parte, se subliniază importanța tuturor instituțiilor care, prin activitatea lor, au legătura cu copiii și adulții aflați în situație de risc, de excludere socială, și care trebuie să conștientizeze faptul că sunt deopotrivă responsabile pentru protejarea intereselor și a drepturilor acestor persoane.

A. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE COPILOR

B. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE PERSOANELOR ADULTE VULNERABILE DIN PUNCT DE VEDERE SOCIAL

Aceste componente sunt completate de nevoi comune, nevoi care au fost reunite și incluse într-o a treia componentă:

C. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII ORGANIZAȚIONALE A FURNIZORILOR DE SERVICIILOR SOCIALE

Prezenta strategie asigură un cadru coerent pentru intervenția instituțiilor responsabile și promovează colaborarea între acestea, realizarea unor parteneriate reale, viabile și eficiente; pe de o parte, intervenția instituțiilor publice responsabile de nivel județean și local și pe de altă parte organizațiile din sfera privată care furnizează servicii sociale. O deosebită atenție trebuie acordată parteneriatului public-privat și pe viitor, urmărindu-se consolidarea și dezvoltarea acestuia. Considerăm implicarea ONG –urilor ca fiind deosebit de importantă și necesară în realizarea procesului de reformă instituțională și de creștere a calității serviciilor sociale asigurate beneficiarilor în conformitate cu politicile naționale și cu standardele de calitate.

De asemenea, implicarea autoritatilor locale are un rol extrem de important deoarece odata cu creșterea capacității de identificare a nevoilor din comunitate a crescut și numărul cererilor care trebuie soluționate. Soluția optimă pentru identificarea și soluționarea precoce a nevoilor reprezintă implicarea reală a comunității și autoritatilor locale și mai ales organizarea în structuri nonguvernamentale a categoriilor de beneficiari, astfel încât acestea să-și reprezinte și să-și apere cât mai bine drepturile și interesele. Conform legislației în vigoare, autoritățile administrației publice locale și toți furnizorii publici de servicii sociale au obligația de a organiza și acorda serviciile sociale, precum și de a planifica dezvoltarea acestora, numai în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost/beneficiu. Nevoile beneficiarilor și nevoile sistemului de asistență socială sunt complexe, fiind într-o dinamică permanentă, iar calitatea profesională a oamenilor care sunt chemați să răspundă acestor provocări trebuie să fie pe măsură. Astfel, formarea profesională continuă este necesară în vederea asigurării și îmbunătățirii calității serviciilor în conformitate cu standardele de calitate în domeniu.

Dirjeciunile de acțiune care se conturează, în urma analizei nevoilor, pentru fiecare componentă în parte sunt următoarele:

A. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE COPILOR:

1. Sustinerea unei dinamici proactive în procesul de mentinere a unității familiei
2. Protecția unor grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale
3. Promovarea menținerii copilului într-un mediu familial sau cât mai apropiat de acesta

B. FURNIZAREA SERVICIILOR SOCIALE DESTINATE PERSOANELOR ADULTE VULNERABILE DIN PUNCT DE VEDERE SOCIAL:

1. Promovarea integrării socio-profesionale a persoanelor vulnerabile social ca cetățeni activi în măsură de a-și controla viața
2. Responsabilizarea comunităților locale în vederea implicării în procesul de integrare socială a persoanelor vulnerabile social

C. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII ORGANIZAȚIONALE A FURNIZORILOR DE SERVICIILOR SOCIALE: 1. Dezvoltarea instituțională susținută în vederea creșterii calității serviciilor sociale oferite".

Capitolul VI-Priorități de intervenție

A.Copil și familie

În ultimii ani în România ,în regiunea de Nord-Est s-a înregistrat o creștere a ratelor sărăciei și vulnerabilității copiilor,mai ales în mediul rural.În același timp,un număr mare de copii continua să fie separați de familiile lor naturale sau să fie expuși diferitelor forme de violență.Sistemul de protecție a depus eforturi considerabile pentru a face față situației ,dar a devenit tot mai clar ca modul cel mai eficient de a realiza o schimbare este promovarea acțiunilor ce permit copiilor să rămână în familie , evitându-se ocrotirea în sistemul de protecție.

În contextul *Strategia Europa 2020* ,interesul pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale a crescut simțitor .Sărăcia și excluziunea sunt abordate holistic,din perspectiva ciclurilor vieții ,căutându-se identificarea intervențiilor celor mai relevante pentru a ameliora deprivarea materială ca sursă a excluziunii sociale.Astfel ,sprijinul și responsabilizarea comunităților pentru dezvoltarea de acțiuni congruente ,integrate sub forma " *pachetului minim de servicii necesare la nivel local*"sunt mai eficace și mai concordante cu perspectiva drepturilor copilului.

Dezvoltarea ulterioară a serviciilor sociale adaptate nevoilor specifice a acestui grup va avea în vedere :

- Accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare accesibile
- Ameliorarea situației copiilor din sistemul de protecție specială
- Tratatamentul corect și echitabil al tuturor copiilor în societatea noastră ,în exercitarea drepturilor de către copil.

Analiza situației serviciilor sociale și a grupurilor vulnerabile din comunitățile orașului Târgu Neamț a identificat în această categorie următoarele subgrupuri:

- Copii cu părinți plecați la muncă în străinătate
- Copii cu cerințe educative speciale cu risc de abandon școlar
- Copii cu dizabilități fără servicii de sprijin în comunitate; Copii cu risc de abandon școlar sau care nu frecventează o formă de învățământ
- Copii, tineri, familii numeroase fără venituri cu grad scăzut de educație /sau părinți alcoolici
- Femei tinere/minore însărcinate fără suportul familiei ,cu risc crescut de abandon al nou-născutului; Victime ale violenței domestice

Oportunități și constrângeri cu privire la serviciile sociale destinate grupurilor vulnerabile incluse în sintagma –copil și familie în dificultate-

Oportunități: conștientizarea de către publicul larg și a autorităților ,a necesității protecției și promovării drepturilor copilului.

- Existența cadrului legislativ în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului
- Experiența acumulată până în prezent în domeniul promovării și creării de modele ale serviciilor pentru copii și familii atât în sectorul public cât și cel privat.
- Existența standardelor minime obligatorii pentru serviciile de prevenire a separării copilului de familie și pentru serviciile de protecție specială a copilului separate de părinți.

Constrângeri:

- Experiențe puține de mobilizare comunitară ,a mediului de afaceri și cetățenilor în acțiuni sociale, de binefacere.
- Ritmul lent de sincronizare din alte sectoare de activitate complementare sistemului de protecție a copilului-educație,sănătate, administrație locală
- Lipsa unui sistem coerent de formare profesională continuă

Priorități de intervenție

- Responsabilizarea familiei pentru creșterea îngrijirea și educarea propriilor copii

- Diversificarea modalităților de informare a publicului larg privind respectarea drepturilor copilului și promovarea unei acțiuni pro-active în activitățile de diseminare
- Creșterea capacității autorităților administrației publice locale în asumarea problematicii copiilor din punct de vedere financiar, al profesionalizării resurselor umane și dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile specifice identificate
- Menținerea/îmbunătățirea calității serviciilor
- Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție și a altor categorii vulnerabile de tineri
- Creșterea numărului de copii cu dizabilități care au accesat servicii de recuperare/reabilitare și creșterea calității serviciilor pentru copii cu dizabilități din instituții
- Creșterea numărului de copii cu dizabilități și dificultăți de adaptare școlară reintegrați în învățământul de masă
- Reducerea numărului de copii neșcolarizați și care au abandonat școala pe motive socio-economice

B. Persoane cu dizabilități

Declinul economic a avut un impact negativ asupra situației persoanelor cu dizabilități astfel încât nevoia de acțiune este una urgentă. Participarea deplină la viața economică și socială a persoanelor cu dizabilități este esențială pentru succesul *Strategiei Europa 2020*, în promovarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Construirea unei societăți din care nu este nimeni exclus oferă oportunități de piață și stimulează inovația.¹¹

Locurile de muncă de calitate asigură independența economică, favorizează reușita personală și oferă o bună protecție împotriva sărăciei. Cu toate acestea, nivelul de ocupare a forței de muncă de către persoane cu dizabilități se situează la un nivel minim. Pentru a ne îndeplini obiectivele este necesar ca mai multe persoane cu dizabilități să ocupe locuri de muncă remunerate pe piața muncii.

Propuneri programe de intervenție –persoane adulte cu dizabilități

- Servicii de consiliere pentru aparținători ;Formarea /dezvoltarea personalului/îngrijitorilor

¹¹ STRATEGIA EUROPEANĂ 2010-2020 PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI: UN ANGAJAMENT REINNOIT PENTRU O EUROPA FARA BARIERE

- Servicii de îngrijire pe lungă durată și recuperare
- Promovarea dezvoltării unui sistem echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice dependente, cu accent pe asigurarea serviciilor de îngrijire de lungă durată. Realizarea în comunitate a unei analize de nevoi în domeniul social care să stea la baza elaborării și implementării strategiei și cartografierea serviciilor sociale existente și a beneficiarilor acestora.
- Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă interesele lor, în acord cu principiul **Nimic pentru noi, fără noi.**
- Campanii de facilitare a accesului copiilor cu dizabilități în școli; Cursuri de instruire a profesorilor pentru integrarea și acceptarea copiilor cu dizabilități în școli.
- Construirea de locuințe protejate pentru persoanele încadrate în grad grav de handicap aflate în imposibilitatea de a locui și îngriji singure
- Măsuri active pentru formarea profesională și integrarea tinerilor ce părăsesc sistemul de protecție a copilului, corelate și completate cu construirea/acordarea de locuințe sociale (obiectiv 2.5).
- Cursuri de formare profesională, antreprenariat social și de pregătire pentru viața independentă a persoanelor cu dizabilități
- Măsuri/acțiuni de control de respectare a legislației privind accesibilizarea spațiilor publice, completate de demersuri legislative/facilități fiscale pentru firmele private care realizează accesibilizarea spațiilor și creează locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități.
- Dezvoltarea de parteneriat public privat și valorificarea resurselor și modelelor de bună practică existente la nivelul comunității pentru implementarea prezentei strategii.
- Înființarea biroului de contractare servicii sociale în cadrul Primăriei Tg. Neamț sau desemnarea unei persoane cu aceste atribuții și care să propună alocarea sumelor în concordanță cu serviciile existente, urmărirea fondurilor din bugetul local pentru susținerea acestor servicii precum și realizarea planului anual de acțiune și a planului de achiziție în domeniul contractării serviciilor sociale.

Acțiunile concrete trebuie să fie integrate, ținând cont de caracterul multidimensional al dizabilității care implică măsuri adecvate în domeniul ocupării, sănătății și îngrijirii, locuirii, accesibilizării, protecției sociale, educației și al altor servicii de interes general, asigurându-se astfel coeziunea socială.

C. Persoane vârstnice

Propuneri programe de intervenție- persoane vârstnice

- Existența unui număr extrem de redus de centre de zi ,respectiv centre de recuperare și reabilitare ,centre de îngrijire și asistență sau centre de tip cluburi pentru seniori.
- Formarea de personal specializat de îngrijire și asistență
- Servicii de îngrijire la domiciliu
- Crearea de oportunități pentru implicarea persoanelor vârstnice în activități sociale,culturale și civice ale comunității.

D. Cetățenii români aparținând minorității rome

Descrierea situației actuale

Potrivit rezultatelor recensământului populației și a locuințelor efectuat în anul 2011,numărul romilor declarați a fost de 621,573 ceea ce reprezintă 3,3% dintr-un total de 18,884,831 persoane pentru care a putut fi identificată etnia și care fac parte din populația stabilă a României.

Potrivit celor mai recente date pe care administrația publică centrală le are la dispoziție ,grupul cetățenilor români aparținând minorității rome manifestă,în cadrul celor vulnerabile,un risc mai ridicat de excluziune social înregistrându-se diferențe de acumulare educațională ,de incluziune pe piața muncii.

Provocări actuale în domeniile-cheie

Educația

În România rata de înscriere la grădiniță a copiilor romi de vârstă 3-6 ani este mult sub cea a populației majoritare ,37% la copii romi vs. 77% la copii care nu aparțin minorității rome.Doi din zece copii romi nu merg la școală ,cel mai frecvent motiv invocat fiind cel legat de lipsa resurselor financiare.

Ocuparea forței de muncă

Nivelul limitat de educație ,combinat cu discriminarea,conduce la decalaje foarte mari în ceea ce privește ocuparea și la rate ale productivității extrem de reduse.Romii din România înregistrează o

participare redusă pe piața formală a muncii, dar au o participare ridicată pe piața informală a muncii, fără a putea beneficia de mecanismele de securitate socială.

Sănătate

Sănătatea bărbaților și femeilor aparținând minorității romă este determinată de stilul de viață și de normele sociale care guvernează rolurile lor în rândul populației romă. Pe de altă parte, comunitățile în care trăiesc cetățenii români aparținând minorității romă sunt foarte diverse. Prin urmare, sunt necesare măsuri care să aibă în vedere condițiile de viață ale romilor, iar implementarea măsurilor trebuie adaptată în funcție de situația particulară a acestora.

Locuirea și mica infrastructură

În România aproape o treime din gospodăriile romă nu au nici un contract (cumpărare sau închiriere) privind locuința, în care stau și, ca atare, nu o pot asigura. O mare parte din locuințele romilor sunt construite din pământ și chirpici, nefiind conectate la utilități (apă, canalizare și gaze); 13% dintre romi nu au electricitate vs. 2% media la nivel național. Locuințele sunt suprapopulate, slab dotate cu mobilier și bunuri de folosință îndelungată.

Cultură

Politicile culturale care vizează persoanele aparținând minorității naționale au drept obiective, printre altele, folosirea și păstrarea limbii/limbilor minoritare, păstrarea/dezvoltarea culturii scrise și a mass-media etnice, conservarea patrimoniului material (colecții muzeale și etnografice), păstrarea patrimoniului imaterial (artele spectacolului, meșteșuguri tradiționale, tezaure umane vii, sărbători, festivaluri).

Propuneri programe de intervenție- Cetățeni români aparținând minorității romă.

- îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor români aparținând minorității romă prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative;
- asigurarea accesului la o educație de calitate;
- Dezvoltarea activităților de consiliere și orientare, ca și cele de tutorat, cu conținut specific, adaptat pentru copii aparținând grupurilor dezavantajate

Analiza S.W.O.T. – sistemul local de servicii sociale

Analiza S.W.O.T. – sistemul local de servicii sociale			
PUNCTE TARI	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea sistemului de servicii de a se adapta la nevoile sociale aparute • personal cu studii de specialitate la nivelul instituției, atât în furnizarea serviciilor sociale, cât și în gestionarea aspectelor administrative, financiar, contabilitate, achiziții publice • Dezvoltarea și diversificarea serviciilor a fost centrata pe nevoile reale identificate la nivelul orașului și corelată cu resursele disponibile • preocuparea continuă pentru dezvoltarea serviciilor sociale furnizate de către instituție (aparitia de servicii noi, diversificarea celor existente) 	<ul style="list-style-type: none"> • promovarea parteneriatelor public-privat pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale; • colaborarea cu asociații și fundații care activează la nivelul orașului Tg. Neamț • preocuparea continuă privind perfecționarea legislativă în domeniu • posibilitatea atragerii de finanțare prin instrumente structurale pentru investiții în acest domeniu 	OPORTUNITĂȚI
PUNCTE SLABE	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor studii și analize la nivelul comunităților locale cu privire la problematica socială reală • inexistența unui flux informațional absolut necesar desfășurării unei activități eficiente, mai ales în mediul rural; • subfinanțarea sistemului • salarii mici și un volum prea mare de muncă • lipsa unei strategii de atragere a voluntarilor • nevoi sociale insuficient acoperite de către serviciile existente, pentru următoarele categorii de beneficiari: copii aflați la risc de separare, familii cu copii în dificultate, copii și adulți cu dizabilități, familiile persoanelor cu dizabilități, victime ale violenței în familie, persoane cu risc crescut de excludere și marginalizare socială • lipsa unei strategii de atragere a voluntarilor 	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea numărului de pensionari, îmbătrânirea populației, scăderea populației active, mai ales în mediul rural; • instabilitatea legislației privind acordarea beneficiilor sociale, modificările repetate la interval scurte de timp și necorelarea acestora cu cele din legile speciale • lipsa unor studii/analize de impact care să reflecte realitatea și impactul social pe care îl au politicile publice promovate; 	CONSTRĂNGERI

Capitolul VII

Planul de acțiune pentru implementarea strategiei

PLAN DE ACȚIUNE

în vederea implementării Strategiei de dezvoltare a serviciilor

sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul

orașului Târgu Neamț pentru perioada 2017-2020

Obiectiv general

Înființarea și dezvoltarea unui sistem realist și eficient de servicii sociale la nivelul localității, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminare și dreptul la o viață demnă pentru toți locuitorii oraș.

SERVICII SOCIALE PROPUSE A FI ÎNFIINȚATE

Obiectiv strategic 1- Crearea de servicii alternative pentru familie si copil

Obiectiv operațional 1.1-Creșterea calității serviciilor de asistență specializat constând în găzduire, îngrijire, educare si pregatire în vederea reintegrării sau integrării familiale si socio-profesională a copiilor și tinerilor.

Acțiuni –obiectiv	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Îmbunătățirea sau menținerea standardelor de calitate pentru copiii care beneficiază de îngrijire prin măsuri de protecție	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Nr. copii care beneficiază de standarde de calitate
Monitorizarea activității asistentului maternal profesionist	DAS,Primaria Tg. Neamț,CL Tg. Neamț,ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate
Înființarea unor servicii suport, destinate ocrotirii temporare a copiilor îngrijiți la asistenți maternali profesioniști, copiilor plasați în familii de	DAS,Primaria Tg. Neamț,CL Tg.	2017-2020	Nr.de copii beneficiari de servicii suport

plasament, copiilor adoptați și familiilor acestora, copiilor cărora li s-a instituit tutela	Neamț,ONG-uri ș.a			
Programe gratuite de consiliere psihologică atât pentru copil cât și pt. persoana desemnata în grija căreia a rămas copilul în centre de zi(comunitar de servicii sociale),unde să socializeze ,să își faca temele ,să primească suport social;	DAS,Primaria Neamț,CL Neamț,ONG-uri ș.a	Tg. Tg.	2017-2020	Nr. de copii și persoane care beneficiază de consiliere psihologică

Obiectiv operational 1.2-Înființarea unui Centru de primire în regim de urgență pentru mame și copii proveniți din familii în dificultate ,copii abandonati ,victime ale violenței în familie

Acțiuni-obiectiv	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea , amenajarea si licentierea spațiului	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Înființarea centrului de primire în regim de urgență
Identificarea și preluarea solicitărilor	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Crearea unei baze de date funcționale
Acordarea gratuită/contra cost de servicii privind: cazare,hrană ș.a	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. de persoane care beneficiază de cazare ,hrană ș.a
Elaborarea planului individual de servicii pentru beneficiari	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Toți beneficiarii au plan individualizat de servicii
Servicii de asistare pentru mamă și copil care se confruntă cu situații de dificultate	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Nr . de servicii calitative și prompte pentru beneficiari
Acordarea de servicii de îndrumare, sprijin și consiliere, evaluare	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. NeamțONG-uri ș.a	2017-2020	Dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea situației

Obiectiv operational 1.3 – Dezvoltarea și modernizarea serviciilor oferite în cadrul Creșei Nr.1 pentru familie și copii cu vârsta între 0-3 ani proveniți din familii defavorizate

Acțiuni-obiectiv	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Activități educaționale, recreative și de socializare pentru copil	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. de copii care beneficiază de activități educaționale, recreative ș.a
Încheierea de parteneriat public privat	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Satisfacerea trebuințelor de hrană
Elaborarea planului individual de servicii pentru beneficiari	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Toți beneficiarii au plan individualizat de servicii
suplimentarea numărului de locuri de la Creșa nr.1 ,modernizare creșei cât și a spațiului de joacă,	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. De copii beneficiari
Cursuri pentru perfecționarea personalului	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Personal calificat

1.4. Facilitarea accesului copiilor cu varsta peste 7 ani la serviciile oferite de Fundatia Filantropica Omenia

Acțiuni – obiectiv	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Încheierea de parteneriat public privat	D.A.S Fundația Filantropică Omenia	2017-2020	Oferirea serviciilor de calitate
Modernizarea serviciilor oferite si imbunatatirea activitatilor desfasurate	D.A.S Fundația Filantropică Omenia ONG-uri ,Finantatori	2017-2020	Oferirea serviciilor de calitate
Asigurarea de servicii de educatie de tip after-school cu ajutorul cadrelor specializate	ONG-uri Fundația Filantropică Omenia Finantatori	2017-2020	Nr.de copii care beneficiază de servicii de calitate
Activități recreative și de socializare pentru copii, acordarea unei mese calde	D.A.S Fundația Filantropică Omenia ONG-uri Finantatori	2017-2020	Servicii de calitate

1.5 Inițierea unui Centru de excelență pentru copii

Acțiuni – obiectiv	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
identificarea unui spațiu, amenajare, acreditare	D.A.S Primaria Tg. Neamț CL Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Inițierea unui centru de excelență
Programe de formare și dezvoltare profesională a angajaților	D.A.S Primaria Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Dezvoltarea resurselor umane
Cursuri de pregătire, dezvoltare cognitivă, aptitudinală, personală a beneficiarilor	D.A.S Primaria Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Premii și diplome obținute la concursuri locale, regionale, naționale și internaționale
Dotare cu obiecte de inventar și mijloace de învățământ performante pentru toate disciplinele	D.A.S Primaria Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Dezvoltarea resurselor materiale
Incheierea de parteneriat public-privat	D.A.S Primaria Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Servicii de calitate
Acordarea de stimulente materiale și financiare pentru beneficiari	D.A.S Primaria Tg. Neamț CL Tg. Neamț ONG-uri , ș.a	2017-2020	Servicii de calitate

1.6 Centru zonal de mobilizare a resurselor locale pt. servicii integrate destinate copilului in dificultate

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Cursuri de perfectionare pentru personal	DGASPC Neamț ONG-uri Finantatori	2017-2020	Nr. De personal calificat
Dotare cu obiecte de inventar și mijloace de învățământ performante pentru toate disciplinele	D.A.S Primaria Tg. Neamț DGASPC Neamț ONG-uri	2017-2020	Dezvoltarea resurselor materiale
Asigurarea de servicii de educație de tip after-school cu ajutorul cadrelor specializate și a unei mese calde pe zi	Primăria Tg. Neamț DGASPC Neamț ONG-uri Finantatori	2017-2020	Oferirea serviciilor de calitate Nr. de copii aflați în dificultate care beneficiază de educație și o masa caldă pe zi

Obiectiv strategic 2-Creșterea accesului la serviciile sociale

Obiectivul operational 2.1- Modernizarea serviciilor oferite de Cantina Socială

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea , amenajarea și identificarea , amenajarea și licențierea spațiului	DAS Tg. Neamț Primăria TG. Neamț CL Tg. Neamț Ș.a	2017-2020	Satisfacerea trebuințelor zilnice de hrană pentru persoane aflate în situații de dificultate
Asigurarea unui personal de specialitate	DAS Tg. Neamț Primăria TG. Neamț	2017 - 2020	Sporirea eficacității activității cantinei ,pentru oferirea de servicii calitative și prompte
Cursuri de specializare pentru persoanele care lucrează în domeniu	ONG-uri	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate
Asigurarea unei mese calde/zi pentru 70 – 100 persoane	Furnizori acreditați	2017-2020	Satisfacerea nevoilor de hrană pentru prevenirea și limitarea marginalizării sociale ,promovarea incluziunii sociale

Obiectiv operational 2.2- Înființarea unui centru de zi pentru persoane vârstnice

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea ,amenajarea si licențierea spațiului	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Înființarea unui centru de zi
Selectarea personalului de specialitate	DAS Primăria Tg. Neamț	2017-2020	Asigurarea de personal specializat
Asigurarea unei mese calde/zi , a unor servicii de consiliere,medicale , de kinetoterapie și activități de socializare și recreere	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Crearea unei baze de date funcționale Nr. de persoane vârstnice care beneficiază de servicii de consiliere,medicale de kinetoterapie ș.a
Cursuri de specializare pentru persoanele care lucrează în domeniu	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate

Obiectiv operational 2.3- Înființarea unui centru rezidențial pentru persoane vârstnice

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea ,amenajarea si licențierea spațiului	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Înființarea unui centru de zi
Selectarea personalului de specialitate	DAS Primăria Tg. Neamț	2017-2020	Asigurarea de personal specializat
Asigurarea a 3 mese pe zi ,cazare și a unor servicii de consiliere,medicale , de kinetoterapie și activități de socializare și recreere	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Nr. de persoane vârstnice care beneficiază de cazare și de servicii de consiliere,medicale de kinetoterapie ș.a
Cursuri de specializare pentru persoanele care lucrează în domeniu	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați s.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate

Obiectiv operational 2.3-Imbunătățirea accesului la serviciile sociale a cetățenilor români de etnie romă

Acțiuni- obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Initierea si derularea de programe privind sanatatea reproduceriiși consilierea femeilor gravide	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați instituții ce furnizează servicii medicale, instituții educaționale, s.a	Semestrial	Numarul persoanelor beneficiare de programe destinate promovarii sanatatii reproducerii
-Dezvoltarea unor rețele de susținere, de tipul consiliilor comunitare consultative, cu implicarea actorilor relevanți în soluționarea problemelor sociale, pentru copiii și familiile care se confruntă cu situații de dificultate	ONG-uri, D.A.S CL Tg. Neamț	2017-2020	Numarul participantilor la programele destinate parintilor
-îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor români aparținând minorității rome prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventivăși curativă;	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați instituții ce furnizează servicii medicale, s.a	2017-2020	nr de cetățeni care beneficiază de servicii de sănătate
facilitarea accesului la o educație de calitate	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați instituții educaționale, s.a	2017-2020	Nr. de copii care sunt inscriși in unități de învățământ
Initierea si derularea de programe privind sanatatea reproduceriiși consilierea femeilor gravide	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați instituții ce furnizează servicii medicale, instituții educaționale, s.a	Semestrial	Numarul persoanelor beneficiare de programe destinate promovarii sanatatii reproducerii

Obiectiv strategic 2.4 Acordarea de ajutoare in bunuri si servicii persoanelor defavorizate prin “Banca de resurse”

Acțiuni- obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Modernizare, igienizare și dotare a spațiului “Bancii de resurse”	D.A.S, CL Tg. Neamț Primăria Tg. Neamț	2017-2020	Spațiu corespunzător de depozitare a produselor
Oferirea de ajutoare materiale si hrana	D.A.S, CL Tg. Neamț Primăria Tg. Neamț, ONG-uri ș.a	2017-2020	nr. de beneficiari care depășesc situația de criză

2.5 Crearea de locuinte sociale pentru persoane/familii fara adapost si defavorizate

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea unui spatiu și construirea locuintelor	Primaria Orasului Tg. Neamt CL Tg. Neamț	2017-2020	Nr. de locuințe sociale
rezolvarea problemelor locale ale persoanelor/familiilor defavorizate	ONG-uri Finantatori Primara Orasului Tg. Neamt CL Tg. Neamț	2017-2020	10 familii defavorizate care beneficiază de locuințe sociale

2.6 Centru de primire in regim de urgență a persoanelor fără adăpost “Sf. Teodora”

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Modernizarea si dotarea spatiului disponibil	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de specialitate Spațiu corespunzător pentru primirea persoanelor fără adăpost
Acordarea de servicii de consiliere, îngrijire și igienă corporală, hrană și facilitarea accesului la piața muncii	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, ș.a	2017-2020	Nr. de persoane fără adăpost care beneficiază de servicii de consiliere, îngrijire, igienă și hrană
Cursuri de perfectionare pentru personal	ONG-uri Finantatori	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate

Obiectiv strategic 3- Crearea și dezvoltarea serviciilor alternative adaptate nevoilor persoanelor cu handicap

Obiectiv operational 3.1- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate persoanelor cu handicap

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Monitorizarea serviciilor prestate pentru persoana cu handicap grav sau accentuat ,beneficiară de indemnizație	DAS, Primăria Tg. Neamț	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate în vederea realizării Planului individual de recuperare a persoanei cu handicap grav
Informarea si consilierea familiilor cu copii cu handicap privind cele mai adecvate servicii de recuperare disponibile in proximitatea acestora	Instituții medicale DAS, Primăria Tg. Neamț ș.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate Nr. de persoane care beneficiază de recuperare
facilitarea accezbilizarii locuintei persoanei cu dizabilitati	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate Nr. de persoane cu dizabilități cărora li se facilitează accesul în locuință

Cursuri de specializare pentru persoanele care lucrează în domeniu și beneficiari	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate Nr. de persoane beneficiare
Locuințe protejate pentru persoane cu handicap și pt. cele încadrate în grad de handicap grav	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. De persoane beneficiare de locuințe protejate

3.2 Inițierea unei centru pe raza orasului Tg. Neamt pentru oferirea de servicii de specialitate pentru persoanele cu handicap.

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea unui spațiu, dotarea și acreditarea acestuia	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de calitate Inițierea ecentrului
Înființarea unei Echipe Mobile peraza orașului Tg. Neamț, care să ofere servicii medicale, kinetoterapie și consiliere la domiciliul persoanelor cu handicap	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de calitate Inițierea echipei mobile
Cursuri de perfecționare pentru personal	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. de persoane beneficiare de aceste servicii
Oferirea serviciilor de asistență socială, psihologică, logopedie, asistență medicală și kinetoterapie	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri, instituții ce furnizează servicii medicale ș.a	2017-2020	Servicii de specialitate oferite persoanelor cu hanicap

Obiectiv strategic 3.2- Crearea și dezvoltarea unui centru de tip respiro care să ofere familiilor beneficiarilor posibilitatea de a avea o minima perioada de delegare a responsabilitatilor de ingrijire în vederea rezolvării problemelor personale.

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea unui spațiu și acreditarea acestuia	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de calitate Inițierea centrului
Selectarea personalului de specialitate	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Asigurarea de personal specializat
Asigurarea unor servicii de consiliere, medicale, de kinetoterapie și activități de socializare și recreere	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG, Furnizori acreditați	2017-2020	Nr. de persoane cu handicap care beneficiază de servicii de consiliere, medicale de kinetoterapie

Obiectiv strategic. 3.3 Dezvoltarea unei unități de îngrijire la domiciliu pentru persoanele aflate în necesitate

Ațiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Selectarea personalului de specialitate (asistent medical și asistent social)	DAS, Primăria Tg. Neamț, ș.a	2017-2020	Servicii de îngrijire de calitate
Acordarea serviciilor de asistență medicală și socială la domiciliu	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț, ONG-uri ș.a	2017-2020	Nr. de persoane care beneficiază de asistență medicală și socială la domiciliu

Obiectiv strategic 3.4. Realizarea în comunitate a unei analize de nevoi în domeniul social care să stea la baza elaborării și implementării strategiei și cartografierea serviciilor sociale existente și a beneficiarilor acesteia.

Obiectiv strategic 3.5. Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă interesele lor, în acord cu principiul **Nimic pentru noi, fără noi.**

Obiectiv strategic 3.6. Campanii de facilitare a accesului copiilor cu dizabilități în școli

Obiectiv strategic 3.7. Cursuri de instruire a profesorilor pentru integrarea și acceptarea copiilor cu dizabilități în școli.

Obiectiv strategic 3.8. Construirea de locuințe protejate pentru persoanele încadrate în grad grav de handicap aflate în imposibilitatea de a locui și îngriji singure

Obiectiv strategic 3.9. Măsuri active pentru formarea profesională și integrarea tinerilor ce părăsesc sistemul de protecție a copilului, corelate și completate cu construirea/acordarea de locuințe sociale (obiectiv 2.5).

Obiectiv strategic 3.10. Cursuri de formare profesională, antreprenariat social și de pregătire pentru viața independentă a persoanelor cu dizabilități

Obiectiv strategic 3.11. Măsuri/acțiuni de control de respectare a legislației privind accesibilizarea spațiilor publice, completate de demersuri legislative/facilități fiscale pentru firmele private care realizează accesibilizarea spațiilor și creează locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități.

Obiectiv strategic 3.12. Dezvoltarea de parteneriat public privat și valorificarea resurselor și modelelor de bună practică existente la nivelul comunității pentru implementarea prezentei strategii.

Obiectiv strategic 3.13. Înființarea biroului de contractare servicii sociale în cadrul Primăriei Tg. Neamț sau desemnarea unei persoane cu aceste atribuțiuni și care să propună alocarea sumelor în concordanță cu serviciile existente, urmărirea fondurilor din bugetul local pentru susținerea acestor servicii precum și realizarea planului anual de acțiune și a planului de achiziție în domeniul contractării serviciilor sociale.

Obiectiv strategic 4. Dezvoltarea serviciilor oferite de D.A.S Tg Neamț

Obiectiv operational 41- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate persoanelor aflate în dificultate

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Crearea unei baze de date informatice privind persoanele-familii aflate în situații de risc, servicii și prestațiile oferite	DAS, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Servicii de calitate Nr. de persoane în situații de risc adlate în evidența DAS Tg. Neamț

Obiectiv strategic 5. Înființarea unui Centru Multifuncțional de Asistență Integrata

Obiectiv operational 5.1- Facilitarea integrării socio+economice a comunității marginalizate rome Humulești prin furnizarea serviciilor integrate

Acțiuni-obiective	Parteneri	Termen	Rezultate estimate
Identificarea unui spațiu și acreditarea acestuia	D.A.S Tg. Neamț Școala Gimnazială "Ion Creangă "Tg. Neamț AJOFM Neamț	2017-2020	Înființarea Centrului Multifuncțional de Asistență acreditată
Creșterea capacității a 208 copii preșcolari și școlari, aflați în risc de sărăcie de a-și dezvolta întregul potențial de învățare ,prin dotarea lor cu abilități și cunoștințe	D.A.S Tg. Neamț Școala Gimnazială "Ion Creangă "Tg. Neamț AJOFM Neamț	2017-2020	Nr. de beneficiari aflați în situații de risc care își dezvoltă potențialul de învățare
Îmbunătățirea condițiilor de locuit și a stării de siguranță și sănătate a familiilor din comunitatea marginalizată Humulești prin derularea lucrărilor de reabilitare, izolare termică și igienizare a unui nr. de 30 de locuințe	D.A.S Tg. Neamț Școala Gimnazială "Ion Creangă "Tg. Neamț, Primăria Tg. Neamț, CL Tg. Neamț ONG-uri ș.a	2017-2020	Îmbunătățirea calității vieții Nr. de 30 de locuințe modernizate, igienizate ș.a Nr. de familii aflate în siguranță
Sesiuni de informare și consiliere parentală Sesiuni de evaluare psihosomatică a copiilor	D.A.S Tg. Neamț Școala Gimnazială "Ion Creangă "Tg. Neamț ONG-uri	2017-2020	Nr. de copii care beneficiază de evaluare psihosomatică și consiliere Nr. de părinți beneficiari de consiliere parentală

